

Сургългъна сән эв-аргъ

КПСС-н XXI хургин заасн, олтн амтнә бәәл-джиргъллә советск школин залгълдаг батрулхин туск заавр, класст өгчәх медрлән экскурс, дамшлт, орчлнъг шинджлгъ кехлә, олтн туста, чидлднъ зөв көдлмш келгүлхлә күцәгдхнъ лавта.

Мана школ, коммунистическ обществ тосхлгънд кергтә медрл өгхин кергт, сургъульчнриг эврәннъ газр-усан меддгиг дасхх кергтә. Төрскн газр-усан сәәнәр меддг болхларн, дегтрәс авсн медрлнъ сән, бат, тодрха болхнъ ил.

Багш сургъульчнртан школд орсна гүрүн өдрәснъ авн орчлнъг шинджлдж чаддгиг, орчлнъгин темдгт тәәлв олдж чаддгиг, юугъар болв чигн соньмсдж медхән хәәдгиг, амтнә бәәдл-джиргъл, көдлмш шинджлдж меддгиг дасх зөвтә.

Иим чик ухан-седкл дасххин кергт, сургъулин дегтр, багшин сургъмдж деер, тасрхан уга садур, парк-ур, теегүр, заводмудур, фабриксүр экскурс кеджәх кергтә.

Нидн мана Элст балгъсна 2-ч номертә долан джилә школин 1-ч клас-смуд умшлгъна урокдан шин тем болгъар экскурс кев. — Мана газрт ургъдг модд үзүллгънә экскурсиннъ говчлгч күүндвртән, ургъа моддин цецгәсиг үрәхмн биш, тедниг ургъахин аргъ хәәхмн, — гидж бидн сургъульчнрт медүлвдн. Олтн-зүсн темәр 17 экскурс кевдн.

Эн джил мана школин 2-ч класс-

муд бас чигн олзта-туста медрл өгм-дүнъгә иим боли нань чигн кесг төрмүдәр экскурс кецхәвдн.

Экскурсд одхин өмн, сургъульчнрт ягъдж бийән бәрхин тускар, ю кехин ямаран керг күцәхәр йовджахан келдж өгвдн. Элстин темснә совхозд сургъульчнриг огородин ургъдг темсдлә таньлдулвдн. Боднцг, мәнъгрс, морковь, свекла боли нань чигн кесг темсд цуглулдж авад, теднә үзүринь, йозуринь, бүчринь, экинъ сургъульчнрт үзүлвдн. Темснә ик олзинъ медүләд, мана орн-нутгин номтнр, темс ясрулхар, ургъцинъ икдүлхәр, орчлнъ сәәхрүлхәр кедж йовх зәрм соньмсгъта көдлмшин тускар келдж өгвдн.

Дарунъ, тәрәнд хорлтан күргдг өвснлә таньлдулхар экскурс кеввдн. Элстин темснә совхозин агроном сургъульчнрт, совхозд йамаран темсд тәргддгин тускар, темсән альдаран йовулдгин тускар келдж өв. Цааранднъ темснд хорлтан хальдадг өвснлә, тусан боли хорлтан күргдг хорхасла багш таньлдулв. Тедниг цуглулдж авад, «Огородт тусан күргдгүд боли хорлтан хальдадгүд» гидг коллекц боли гербарий кеввдн.

Тиигдж, умшлгъна урокд авсн медрлән экскурс кегъад, сәәнәр, соньнар батлад, Төрскндән дурта болдгар газр-усан меддгәр сургъхар көдлмшән бүрдәнәвдн.

Е. НИКИТИНА.